

Wie zijn van plan te gaan om de Here te dienen?

“Toen werden Mozes en Aäron tot Farao teruggebracht, en hij zei tot hen: Gaat, dient de HERE, uw God. Wie zijn eigenlijk van plan te gaan? En Mozes antwoordde: Wij gaan met onze jongens en grijsaards, wij gaan met onze zonen en dochters, met ons kleinvee en onze runderen, want wij hebben een feest des HEREN. Hij echter zei tot hen: De HERE moge met u zijn, als ik van zins ben u met uw kinderen te laten gaan! Neemt u in acht, want onheil bedreigt u! Niet alzo, u mannen kunt gaan om de HERE te dienen, want dat was uw verzoek. En men joeg hen van Farao weg”.

Exodus 10:8-11

Bovenstaande woorden bevatten een ernstige les voor christenouders. Dit gedeelte laat de achterliggende, listige bedoelingen van de boze zien. Wanneer hij de ouders niet in Egypte kan houden, dan probeert hij ten minste de *kinderen* vast te houden. Hij wil op die manier het getuigenis van God tenietdoen. Zijn doel is de waarheid van God, Zijn heerlijkheid te ontluisteren en de zegen voor het volk van God te verhinderen. De ouders in de woestijn, en hun kinderen in Egypte – dat zou een vreselijke tegenstrijdigheid zijn, het tegendeel van Gods gedachten ten aanzien van de wandel van Zijn volk.

Laten we onthouden – als we het ooit zouden vergeten – dat onze kinderen een deel van onszelf zijn. Gods hand heeft dat bewerkt en wat de Schepper heeft samengevoegd, zal de Verlosser zeker niet scheiden. Daarom vinden we steeds dat God een man en zijn huisgezin met elkaar verbindt: “U en uw huis”. Dat is een zin met een grote praktische betekenis. Hij heeft grote gevolgen en geeft rijke troost aan iedere christenouder. We willen ook eraan toevoegen dat het veronachtzamen hiervan in veel gezinnen tot rampzalige gevolgen heeft geleid. Veel ouders hebben door een totaal verkeerde toepassing van de *genade*, hun kinderen in eigenwil en wereldsgezindheid laten opgroeien. Intussen hebben zij zich getroost met de gedachte dat zij toch niets konden doen. Ze dachten dat hun kinderen – op Gods tijd en naar Zijn eeuwig voornemen – wel gered zouden worden. In feite verloren zij daarmee uit het oog dat Hij die dit doel heeft gesteld, ons ook de middelen heeft gegeven om het te bereiken. Het is dwaasheid te denken dat men het bereikt *zonder* de middelen te gebruiken die Hij geeft.

Bedoelen we daarmee te zeggen dat alle kinderen van christelijke ouders behoren tot Gods uitverkorenen? Of als ze niet gered worden, is het dan de schuld van de ouders? Zeker niet! Het is “*de Heer die deze dingen doet, die van eeuwigheid af bekend zijn*” (Hand. 15:18). Wij weten niets van Gods eeuwige raadsbesluiten en bedoelingen. Geen mensenoog heeft ooit de bladzijden van Zijn verborgen raadsbesluiten

ingezien. Wat wordt er dan bedoeld met de uitdrukking: “U en uw huis”? We moeten twee aspecten hiervan goed onderscheiden:

- 1° het is een kostbaar voorrecht;
- 2° het is een heilige verantwoordelijkheid.

Het is zeker het voorrecht van alle christenouders dat ze met betrekking tot hun kinderen op God mogen rekenen. Maar het is ook hun dure plicht – we houden misschien niet van dat woord – hun kinderen voor God op te voeden. Dit zijn de twee kanten van de zaak en het omvat tevens de hele inhoud.

Gods Woord verbindt een man met zijn huis: “Vandaag is aan dit *huis* behoudenis ten deel gevallen” (Luc. 19:9). “Geloof in de Heer Jezus en u zult behouden worden, *u* en uw *huis*” (Hand. 16:31). Hierin ligt de basis van het voorrecht en de verantwoordelijkheid van ouders. Als we handelen in overeenstemming met dit belangrijke beginsel, dan moeten we met betrekking tot onze kinderen ook aan Gods kant gaan staan, hen ijverig opvoeden voor *Hem* en op *Hem* rekenen wat de uitkomst aangaat. Wij moeten bij het opvoeden van onze kinderen bij het begin beginnen, en consequent voortgaan van dag tot dag. Een verstandige tuinman begint de nog dunne takken van zijn jonge vruchtbomen al heel vroeg langs de muur te leiden, zodat ze extra warmte van de levenwekkende zonnestralen kunnen opvangen. Zo moeten ook wij onze kinderen, als nog jong en kneedbaar zijn, tot God leiden. Het zou dwaas van de tuinman zijn te wachten tot de takken oud en knoestig zijn en dan proberen ze te leiden. Zo zou het ook van ons net zo dwaas zijn onze kinderen jaren aan de vormende hand van de satan, de wereld en de zonde over te laten en pas dan wakker te worden en ze alsnog op te willen voeden voor God.

Voor de goede orde, Gods genade is geen erfgoed. We kunnen niet met behulp van een slimme methode of door systematische opvoeding onze kinderen tot christenen vormen. Genade is soeverein en ook de kinderen van christenouders moeten geboren worden

uit water (het Woord) en Geest, voordat ze het koninkrijk van God kunnen zien of binnengaan. Dit alles is zo duidelijk en eenvoudig vanuit de Schrift als maar mogelijk is. Maar aan de andere kant is de Schrift even duidelijk en eenvoudig wat betreft de plicht van christenouders, dat zij hun kinderen moeten opvoeden in de tucht en vermaning van de Heer (Ef. 6:4).

Wat houdt deze opvoeding in? Wat betekent het? Dat zijn ernstige vragen voor het hart en het geweten van iedere christen. Velen weten inderdaad niet wat een christelijke opvoeding inhoudt en hoe dit in praktijk moet worden gebracht. Eén ding is zeker: christelijke opvoeding is iets anders dan onze kinderen 'dresseren' in godsdienst. We moeten van de Bijbel geen saai huiswerkboek maken, waardoor ze als papegaaien teksten leren opzeggen en liederen leren voor te dragen. Het gezin zou daardoor in een schoolklas veranderen. Natuurlijk is het goed onze kinderen met de Schrift bekend te maken en mooie liederen met hen te zingen. Niemand twijfelt daaraan. Maar laten we ervoor waken dat godsdienst niet tot iets vervelends wordt gemaakt en de Bijbel tot een schoolboek wordt verlaagd.

Wat echt noodzakelijk is, is onze kinderen vanaf het begin te omringen met een christelijke atmosfeer, hen de reine lucht van de nieuwe schepping te laten inademen. Laat ze in ons de ware vruchten van het geestelijk leven zien: liefde, vrede, reinheid, tederheid, heilige onbaatzuchtigheid, oprechte vriendelijkheid, onzelfzuchtigheid en liefhebbende aandacht voor anderen. Deze dingen hebben grote invloed op de nog plooibare geest van het kind. De Geest van God zal deze dingen zeker gebruiken om het kinderhart tot Christus te brengen – het Middelpunt en de Bron van de genade en van hemelse invloeden.

Aan de andere kant is het belangrijk zich te realiseren hoezeer wij onze kinderen beïnvloeden met onze tegenstrijdigheden, ons slecht humeur, onze zelfzucht, wereldsgezindheid en verkeerde begeerten. Kunnen wij zeggen dat wij onze kinderen uit 'Egypte' leiden, als de beginselen en gewoonten van 'Egypte' in ons *eigen* gedrag gezien worden? Het kan zijn dat we ze onderwijzen in de 'taal van de woestijn' of de 'taal van Kanaän', maar ons doen en laten en onze gewoonten zijn ontleend aan de wereld, aan 'Egypte'. Onze kinderen kijken daar dwars doorheen en zien haarscherp de tegenstrijdigheden bij ons. Dit kan een verwoestende uitwerking hebben op het nog prille geloofsleven. Wij hebben er geen idee van hoe vaak de ontrouw van christelijke ouders heeft bijgedragen aan de vloedgolf van ongelof, die zo snel kwam aanstormen.

Natuurlijk zijn de kinderen ook zelf verantwoordelijk, ondanks het inconsequente leven van de ouders. Deze gedachte mogen de ouders echter niet gebruiken om zichzelf goed te praten. Het is niet gepast om te wijzen op de verantwoordelijkheid van de kinderen, om de eigen verantwoordelijkheid daarmee te bedekken. Zij zijn zeker verantwoordelijk, maar *wij* ook. Als we aan onze kinderen willen laten zien dat we niet bij 'Egypte'

horen maar daarin falen, moeten wij dan verwonderd zijn als zij daar wel blijven? Wat voor nut heeft het om te praten over de 'woestijnreis' en onze aankomst in 'Kanaän', terwijl onze manieren en onze gewoonten het stempel dragen van 'Egypte'? Geen enkel! Onze daden spreken dan de lippen tegen en we weten heel goed, dat daden meer indruk maken dan woorden.

Onze kinderen beoordelen ons naar ons gedrag en niet naar wat wij zeggen. Is ons doen in overeenstemming met wat wij zeggen? Als we werkelijk 'Egypte' verlaten hebben, zal dat zichtbaar zijn in ons leven. Als dat niet gezien wordt, zijn onze woorden waardeloos. Het heeft zelfs een verderfelijke invloed. Door onze woorden zullen onze kinderen het christendom als schijnheilig gaan ervaren. Dit is zeer ernstig en het zou christenouders er toe moeten brengen hun weg in het licht van God te stellen. Alleen de kracht van de Geest van God kan de ouders bekwaam maken als opvoeders. "Mijn genade is u genoeg" (2 Kor. 12:9). We kunnen in vertrouwen op God rekenen dat Hij zelfs de zwakste poging om onze kinderen uit 'Egypte' te leiden, zal zegenen. Maar we moeten dat doen met een waarachtig, beslist en ernstig voornemen van het hart.

Het helpt niet als wij onze armen over elkaar slaan en zeggen: 'De genade is geen erfgoed. Wij kunnen onze kinderen niet bekeren. Als ze uitverkoren zijn, zullen ze gered worden; maar zo niet, dan kunnen ze niet bekeerd worden'. Zulke uitspraken zijn helemaal verkeerd. Ouders kunnen zich niet onttrekken aan hun verantwoordelijkheid om de kinderen op te voeden voor de Heer. Die verantwoordelijkheid begint met de eigen persoonlijke relatie met God, en ze vereist een voortdurende oefening voor Gods aangezicht in relatie tot de kinderen.

We moeten onthouden dat de basis van het karakter gelegd wordt in de kinderkamer, als de kinderen nog heel jong zijn. Al in de eerste dagen van hun leven begint de christelijke opvoeding en deze moet consequent voortgezet worden van dag tot dag, jaar in, jaar uit, in eenvoudige afhankelijkheid van God. God zal op de juiste tijd antwoorden op ieder gebed dat uit het hart van de ouders komt, en hun werk bekronen.

Over de opvoeding willen we in broederlijke liefde een wenk geven aan alle christenouders, door te wijzen op het belang van *gehoorzaamheid*. Dat is een uiterst belangrijk aspect. Doorgaans is er een groot gebrek in dit opzicht. Daarvoor moeten we ons verootmoedigen voor God. Of het nu is door een verkeerde zachtheid of gemakzucht, we laten onze kinderen vaak leven naar hun inzichten en laten ze doen waar ze zin in hebben. Eenmaal op die weg maken ze snel vorderingen. Ze gaan hoe langer hoe verder hierin, totdat ze hun ouders verachten en het gezag overboord gooien. De heilige orde die God heeft ingesteld, wordt onder de voet gelopen. Hierdoor vervalt een gezin tot wanorde. Er heerst verwarring en de Heer heeft er geen plaats meer. Wat een verschrikkelijke toestand! Het is het tegengestelde van wat God wil, zoals we dat kunnen lezen in Zijn Woord. Maar gaan de ouders vrijuit? God heeft de ouders gezag gegeven, maar door traagheid,

slappe houding of door een verkeerd begrip van liefde wordt dat gezag niet uitgeoefend. Er worden geen grenzen aangegeven. Moet het ons dan verbazen dat onze kinderen ordeloos opgroeien? Kinderen zijn in de regel wat wij ervan maken. Als ze gehoorzaamheid gewend zijn, zullen zij ook gehoorzaam *zijn*. Als zij aan hun eigen wil gewend zijn, zullen ze ook eigenwillig zijn.

Moeten we dan voortdurend de teugels aantrekken en dreigen met straf? In geen geval. Dit zou de geest van het kind *breken* in plaats van zijn wil *vormen*. Naarmate het ouderlijk gezag wordt erkend, zullen de kinderen een sfeer van vrijheid en ontspannenheid kunnen inademen. Kinderen moeten vanaf het begin overtuigd worden dat de ouders alleen hun welzijn willen, maar de wil van de ouders moet gevolgd worden. Daar is voor een kind niets moeilijks aan, een blik is soms genoeg. Het is niet nodig om voortdurend te spreken over ons gezag, dat is verwerpelijk voor zowel een man, vader of meester. Wie werkelijk gezag heeft, is rustig en waardig. Krampachtige pogingen van zwakheid wekken alleen maar verachting op.

Na vele jaren van ervaring en zorgvuldige observatie heb ik gezien dat het echte geheim van een succesvolle opvoeding ligt in de juiste combinatie van standvastigheid en liefde. Als ouders vanaf het begin hun gezag uitoefenen, kunnen zij zoveel liefde geven als het meest liefhebbende hart maar kan wensen. Het kind voelt aan dat de teugels en de roede onder de leiding staan van zelfbeheersing, gezond oordeel en liefde en niet gehanteerd worden uit willekeur of humeurigheid. Zo zullen er doorgaans weinig moeilijkheden zijn om het kind op te voeden.

Kortom, het consequent zijn en het geven van liefde zijn twee noodzakelijke elementen voor een gezonde opvoeding. Een consequent zijn dat het kind houvast geeft, en een liefde die rekening houdt met iedere werkelijke en redelijke behoefte van het kind. Willekeurige straffen en koude onverschilligheid voor de behoeften van een kind werken desastreus. Zo behandelt onze hemelse Vader ons ook niet. Zoals in al het andere, moet Hij ook hierin ons voorbeeld zijn.

Er staat geschreven: “*Kinderen, weest jullie ouders in alles gehoorzaam*” (Kol. 3:20). Maar er staat ook een mooie corrigerende regel: “*Vaders, irriteert uw kinderen niet, opdat zij niet moedeloos worden*” (Kol. 3:21). “*Kinderen, weest jullie ouders gehoorzaam in de Heer, want dat is terecht*” (Ef. 6:1). “*En u, vaders, prikelt uw kinderen niet tot toorn, maar voedt hen op in de tucht en vermaning van de Heer*” (Ef. 6:4). Het kind moet dus geleerd worden te gehoorzamen *in de Heer*. Maar het gehoorzame kind moet kunnen ademen en leven in de zonnige atmosfeer van ouderlijke liefde. Dit is onze gedachte over christelijke opvoeding.

Ik zou graag verder ingaan op dit onderwerp, maar ik denk genoeg gezegd te hebben om de harten en gewetens van christenouders aan te spreken met betrekking tot de opvoeding van hun geliefde kinderen. Ik hoop te hebben aangetoond dat er veel meer bij komt kijken dan alleen onze kinderen uit ‘Egypte’ te leiden en op goddelijke bodem te brengen. Velen zijn zich dit niet bewust en ik hoop dat deze handreiking door God wordt gebruikt om ouders te brengen tot gebed met betrekking tot dit belangrijke onderwerp.

Oorsprong: -

Titel: -

Oude Sporen 2008